

KIYMETLİ EVRAK HUKUKU

KIYMETLİ EVRAK ÖYLE SENETLERDİR Kİ, BUNLARIN İÇERDİKLERİ HAK, SENETTEN AYRI OLARAK İLERİ SÜRÜLEMEDİĞİ GİBİ BAŞKALARINI DA DEVREDİLEMEZ

➤ UNSURLARI

- i. SENET NİTELİĞİ TAŞIR
- ii. HAK SENETTEN AYRI İLERİ SÜRÜLEMEZ
- iii. HAK SENETTEN AYRI DEVREDİLEMEZ

SENET VE HAK ARASINDA ÇOK KUVVETLİ BİR BAĞ VARDIR BU BAKIMDAN KIYMETLİ EVRAKLAR BORÇLAR HUKUKUNDA YER ALAN VE SADECE İSPAT VASITASI OLARAK KULLANILAN ADİ SENETTEN AYRILIR

➤ KIYMETLİ EVRAKIN ÖZELLİKLERİ

- i. KIYMETLİ EVRAK BİR SENETTİR (Yazı yazmaya elverişli bir cisim, kağıt parçası)
- ii. KIYMETLİ EVRAKTA İFADE EDİLEN HAK PARASAL BİR DEĞER TAŞIMALIDIR (nüfus cüzdanı kıymetli evrak değildir)
- iii. KIYMETLİ EVRAKTA YER ALAN HAK TEDAVÜL ETME ÖZELLİĞİNE SAHİPTİR (Tedavül etmek devredilebilmektir, elden ele devredilerek ticari hayatta dolaşıma girmesidir)
- iv. KIYMETLİ EVRAKTA HAK VE SENET ARASINDA KUVVETLİ BİR BAĞ VARDIR (hak bazen senetle bazen senetten önce doğar ve birleşir ikisi ayrılmaz hale gelir. Bu nedenle hakkın ileri sürülebilmesi için senedin ibrazı gerekir)
- v. KIYMETLİ EVRAKTA SOYUTLUK(İLLETEN MÜCERRETİLİK) İLKESİ GEÇERLİDİR (kıymetli evrakta yer alan hak onun doğumuna yol açan işleminden soyut ve bağımsızdır. Örn bir otomobil satışı nedeniyle verilen bono satıştan vazgeçilse bile geçerli olmaya devam edecektir)

SOYUTLUK İLKESİ KAMBIYO SENETLERİNDE(ÇEK-POLİÇE-BONO) TAM GEÇERLİDİR. BAZILARINDA SINIRLI GEÇERLİDİR(KONŞİMENTO), BAZILARINDA İSE HİÇ GEÇERLİ DEĞİLDİR (ÖRN: PAY SENEDİ)

- vi. KIYMETLİ EVRAK ÖZEL VE SIKI BİR ŞEKİL RATINA TABİDİR
- vii. KIYMETLİ EVRAKTA TİP SINIRLILIĞI İLKESİ VARDIR

Adi Evrak: Borçlunun imzasını içeren, özellikle bir hak ve borç doğurmak veya bir hak ve borcu ispat etmek amacıyla meydana getirilen belgedir.

ADİ EVRAK VE KIYMETLİ EVRAK ARASINDAKİ FARKLAR

- Kıymetli evrakın konusu yalnızca para, mal, ve şirket payları olduğu halde, adi senetlerin konusu daha geniştir.
Örnek: evin inşası, paltonun dikimi yükümlülüğü adi senetlere konu olabilir.
- Adi senetlerde borç her iki tarafa birden yüklenebilir. Kıymetli evrakta ise, borç daima bir tarafa yüklenir.
- Adi senetlerde yükümlülük koşula bağlanabilir. Kıymetli evrakta ise yükümlülük koşula bağlanamaz.
- Konusu para olan adi senette alacaklı kısmi ödemeyi reddedebilir. Oysa kıymetli evrakta konusu para olan kambiyo senetlerinde alacaklı kısmi ödemeyi reddemez.
- Adi senetlerde tedavül yeteneği yoktur, oysa kıymetli evrakta hak ile senet ayrılmaz nitelikte olduğu için tedavül edilebilir.
- Adi senetler kaybolursa bile senedin iptal edilmesine gerek yoktur. Oysa kıymetli evrakın kaybı halinde iptal ettirilmesi gerekir.

TÜRK MEVZUATINDA KIYMETLİ EVRAK

TİCARET KANUNUNA GÖRE	MEDENİ KANUNA GÖRE	SERMAYE PİYASASI KANUN. GÖRE
- Kambiyo sebetleri (çek ,poliçe,bono) - Emre yazılı havale - Emre yazılı ödeme vaadi - Pay senetleri - İlmuhaber - İntifa senetleri - Konşimento - Deniz ödöncü senedi - Makbuz senedi - Varant	- İpotekli Borç senedi - İrat senedi - Gayrimenkul karşılığı çıkarılan senetler - Rehinli Tahvilat	- Oydan yoksun pay senedi - Varlığa dayalı menkul kıymet - Katılma intifa senetleri - Kara katılma hakkı veren tahviller - Banka bonosu - Banka garantili bonolar - Finansman bonosu - Altın,gümüş,platin bonosu - Gayrimenkul sertifikası

KIYMETLİ EVRAKIN SINIFLANDIRILMASI

HAKKIN TÜRÜ BAKIMINDAN KIYMETLİ EVRAK	
ALACAK (PARA) SENETLERİ	- Kambiyo senetleri (poliçe,bono,çek) - Tahviller - Emre yazılı havale - Emre yazılı ödeme vaadi - Sigorta poliçeleri
ORTAKLIK HAKKI VEREN SENETLER	- Pay senetleri - İlmuhaber - Oydan yoksun pay senetleri
EŞYA HUKUKU SENETLERİ (EMTİA SENETLERİ)	- Makbuz senedi - Varant - Deniz ödöncü senedi - Taşıma senedi - Konşimento - İpotekli borç senedi - İrat senedi - Rehinli tahvilat
KATILMA SENETLERİ	- İntifa senetleri - Kara katılma hakkı veren tahviller - Kupon - Talonlar

MAKBUZ SENEDİ : Umumi mağazalara bırakılan mallar üzerindeki mülkiyet hakkını gösteren kıymetli evraklardır

VARANT : Umumi mağazalar tarafından çıkarılan ve bırakılan mallar üzerindeki rehin hakkını temsil eden kıymetli evraktır

KUPON :Pay senetlerine bağlı olarak veya bunlardan ayrı düzenlenen ve sahibine kar payı hazırlık devresi faizi ve yeni pay hakkı alma hakkı veren kıymetli evraktır

TALON : Kuponlar tükendiğinde yenilerini almak için kullanılan kıymetli evraktır. Sahibine yeni faiz kuponları ve temettü kuponları verilmesini sağlar

MAKBUZ SENEDİ, EŞYA ÜZERİNDEKİ MÜLKİYET HAKKINI TEMSİL EDEN SENET İKEN, VARANTLAR EŞYA ÜZERİNDEKİ REHİN HAKKINI GÖSTERİR !!!!!!!!!!!!!!!

➤ Belli bir kişinin adına yazılı olup, onun EMRİNE kaydı içermeyen ve kanunen de emre yazılı senet sayılmayan senetlerdir.

NAMA YAZILI KIYMETLİ EVRAKIN ŞARTLARI

1. **Senedin belirli bir kişi namına yazılıp emre veya hamiline kaydını içermemesi**
 - a) Belli bir kişi namına yazılması: Bundan kasıt senedin düzenlendiği esnada senet alacaklısı olarak belirli bir kişi veya grubun adı veya niteliğinin belirtilmesidir.
Örneğin Ahmet Peker – Miras şirketi – En yaşlı ağabeyim gibi
 - b) Senedin emre kaydı veya belirli hallerde hamiline kaydı içermemesi
 - Nama yazılı senedi emre yazılı senetten ayıran temel özellik “emre kaydının olmaması” dır.
 - Hamiline kaydı içermemesi
2. **Senedin kanunen emre yazılı senetlerden olmaması**
*Kanun bazı kıymetli evrakları doğuştan emre yazılı kabul eder. Bu çeşit kıymetli evrak bir kişi namına yazılı olup da emrine kaydını içermese bile gene de **EMRE YAZILI OLUR**. Örneğin çek ,poliçe ve bono doğuştan emre yazılı senettir.*

NAMA YAZILI KIYMETLİ EVRAKTA BORCUN İFASI

- Nama yazılı kıymetli evrakta borçlu, senedin hamili bulunan **SENETTE ADI YAZILI** olana ya da onun hukuki halefi olduğunu **İSPAT EDENE** senet bedelini ödeyerek **BORCUNDAN KURTULUR**.
- Borçlu senet hamili veya halefi olduğuna dair gerekli belgeleri incelemek ve daha sonra senet bedelini ödemek zorundadır.
- Borçlu bu duruma uymadan ödemeyi yaparsa gerçek hak sahibi olduğunu ispat edene borcu ödemediğini ileri süremez
- Bu kuralın tek istisnası **EKSİK (TOPAL) NAMA YAZILI SENETLERLERDİR**

Senedi düzenleyen senette, “SENEDİ SUNANA ÖDEME HAKKINI” (Her hamile ödenebilir kaydı) belirtir buna göre borçlu alacaklının sıfatını ispat etmese bile yapacağı ödemeyle **BORÇTAN KURTULUR**.

- “HER HAMİLE ÖDENEBİLİR KAYDI ; !!!
- ❖ BONO VE POLİÇEYİ -----EKSİK NAMA YAZILI HALE GETİRİR
- ❖ ÇEKİ -----HAMİLİNE YAZILI HALE GETİRİR

	NAMA YAZILI KIYMETLİ EVRAKIN DEVRİ Nama yazılı senetlerin devri için DEVİR BEYANI+SENEDİN TESLİMİ şarttır - YAZILI DEVİR BEYANI: Mutlaka yazılı olmalıdır. Devir beyanı senedin arkasına eklenen ve ALONJ denilen kağıda da yazılabilir - ZİLYETLİĞİN DEVRİ : Senedin mutlaka teslim edilmesi gerekir. ➤ Nama yazılı olupta CİRO+TESLİM le devredilen pay senetleri istisnai bir durumdur ➤ EMRE YAZILI BİR SENEDİ NAMA YAZILI HALE GETİRMEK İÇİN DÜZENLEYEN SENEDE MENFİ EMRE KAYDI (Yani örn: “emre yazılı değildir”, “ciro edilemez”, “nama yazılıdır” gibi kayıtlar) KONMALIDIR. ➤ DEVİR EN ZOR SENET TÜRÜDÜR ➤ NAMA DÜZENLENEMEYECEK SENETLER • Banka bonoları • Banka garantili bonolar • Finansman bonoları
EMRE YAZILI KIYMETLİ EVRAK	➤ Emre yazılı olan veya kanunen böyle sayılan kıymetli evrak emre yazılı senetlerdendir. ❖ İradi emre yazılı senetler: Düzenleyenin senedi bir kişinin emrine düzenlediği senetlerdir. Bunun için kişinin adının yanına “emrine”, “emrühavalesine” gibi kayıtlar düşülür ❖ Kanunen emre yazılı senetler: “emre” kaydını içermese bile kanun gereği emre yazılı kabul edilen senetlerdir. (ör. Çek ,poliçe,bono) ➤ Emre yazılı kıymetli evraklar CİRO+TESLİM ile devredilir ➤ EMRE DÜZENLENEMEYECEK SENETLER • Pay senetleri • İpotekli borç senetleri • İrat senetleri • Rehinli tahviller • Pay senedi ile değiştirilebilecek tahviller • Katılma intifa senetleri
HAMİLE YAZILI KIYMETLİ EVRAK	➤ Senedi taşıyanın hak sahibi olduğu senet türüdür ➤ Borçlu senedi getirene hamilin meşru olup olmadığını araştırmak zorunda değildir ➤ DEVİR EN KOLAY SENETTİR ➤ DEVİR İÇİN TESLİM YETERLİDİR. ➤ HAMİLİNE DÜZENLENEBİLECEK SENETLER ➤ Çek ➤ Pay senetleri ➤ İpotekli borç senedi ➤ İrat senedi ➤ Rehinli tahviller ➤ Konişmento ➤ HAMİLİNE DÜZENLENEMEYECEK SENETLER • Makbuz senedi • Varant • Poliçe • Bono

DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR DEVİR

!	NAMA YAZILI SENETLER	DEVİR BEYANI+TESLİM	!
	EMRE YAZILI SENETLER	CİRO+TESLİM	
	HAMİLİNE YAZILI SENETLER	TESLİM	

EMRE YAZILI KIYMETLİ EVRAKTA DEF'İLER

BORÇLU, EMRE YAZILI BİR SENETTEN DOĞAN ALACAĞA KARŞI ANCAK SENEDİN GEÇERSİZLİĞİNE İLİŞKİN VEYA SENET METNİNDEN ANLAŞILAN DEF'İLERLE, ALACAKLI KİM İSE ONA KARŞI, ŞAHSEN HAİZ BULUNDUĞU DEF'İLERİ İLERİ SÜREBİLİR.

Senet metninden anlaşılan def'iler (Herkes-herkese karşı ileri sürebilir)	Senedin hükümsüzlüğüne iliş. def'i (Kişi- Başvuran herkese karşı ileri sürebilir)	Kişisel Def'iler (Bir kişi-bir kişiye karşı ileri sürebilir)
➤ Mutlak def'ilerdir ➤ Senet elinde bulunan tüm hamiller tarafından ileri sürülebilir ➤ ÖRNEKLER • Zamanaşımı def'i • Borcun muaccel olmadığı def'i • Senedin şekle aykırı olduğu def'isi • Ciro silsilesinin düzgün olmadığı def'i • Geçerli olmayan vade • Başvuru hakkının kaybedildiği def'i	➤ Senedin tamamen geçersiz olduğu değil, borç altındaki bir kişinin senette bulunan taahhüdünün geçersiz olduğu savunmasıdır ➤ ÖRNEKLER Borçlunun; • Ehliyetsiz olması • Adına sahte imza atılması • İmzayı tehdit altında atmış olması • Yetkisiz temsilcinin imza atması	➤ Borçlunun alacaklı ile arasındaki özel ilişkiden doğan defilerdir ➤ Nispi def'idir. Yani sadece taraflar arasında ileri sürülebilir. ➤ ÖRNEKLER • Satışa konu malın ayıplı olduğu • Malın teslim edilmediği • Taahhüt edilen işin görülmediği • Açık senedin anlaşmaya aykırı doldurulduğu • Senedin hatır senedi olduğu • Sözleşmenin hata,hile ikrah ile kurulduğu • Sözleşmenin muvazaalı olduğu

İMZALARIN İSTİKLALİ İLKESİ

Herkes senet üzerindeki imzasından, diğer imzalardan bağımsız sorumludur. Bu sebeple senette bir ciranta adına sahte imza varsa, diğer cirantalar bu sahte imzanın varlığını bahane ederek senedi ödemekten kaçınamazlar.

KIYMETLİ EVRAKTA TÜR DEĞİŞTİRME (TAHVİL)

İRADİ TAHVİL

Hukuki bir işlem sonucu meydana gelen tahvildir. İki türlü olur

A- Kanun koyucunun öngördüğü hallerde olan tahvil

Kanunda gösterilen belirli hallerde senet borçlusunun veya hamilinin kıymetli evrakı bir gruptan çıkarıp diğer gruba sokmasıdır.

Örn 1 çek,poliçe ve bono kanunen emre yazılı senetlerdendir. Bunları düzenleyen isterse nama yazılı hale çevirebilir. Bunun emer düzenlenmediğine ilişkin kayıtlar yeterlidir.

Örn 2 Anonim şirketlerde pay senetleri nama ve hamiline yazılı olabilir. Nama çıkarılmış senedin hamiline ye, hamiline çıkarılmış senedin nama ya dönüşmesi mümkündür.

B- Kanun koyucunun önceden açık olarak öngörmediği hallerde olan tahvil.

Nama veya emre yazılı senedin hamiline yazılı, hamiline yazılı bir senedin nama emre yazılı senet haline dönüştürülmesidir. Ancak bunun için üç **ŞART** gerekir.

1. **BÜTÜN İLGİLİLERİN ONAYI** : Bütün ilgililerden kasıt “*senet borçluları*” ve senet nedeniyle hak sahibi olan “*alacaklılardır.*” Bir senedin türünün değiştirilmesi için bütün ilgililerin rızası gerekir.
2. **KANUN KOYUCUNUN İZNİ** : Senedin türünün değiştirilebilmesi için bazı hallerde kanun koyucunun izni gerekir. Kanun koyucu bazı kıymetli evrakların emre, bazen de hamiline düzenlenmesine izin vermez. Eğer yapılacak tahville, senedin kanunun izin vermediği gruba sokulmak istenirse, diğer bütün şartlar olsa bile bu tahvil geçerli olmaz

Örnek: bono, poliçe, makbuz senedi ve varant nama ve emre düzenlenebildikleri halde **asla hamiline düzenlenemezler**. Yani bu tür senetlerde bütün ilgililerin rızası olsa dahi tahvil geçerli değildir.

Örnek: Pay senetleri nama ve hamiline düzenlenebildikleri halde **emre düzenlenemezler**. Bu nedenle ilgililerin rızası olsa bile pay senedi emre yazılı hale getirilemez

3. **ONAYIN SENET ÜZERİNE YAZILMASI** : Bütün ilgililerin senedin türünde değişiklik konusunda gösterdikleri rızanın mutlaka senet üzerine yazılı olarak gösterilmesi gerekir.

KANUNİ TAHVİL

Kanun hükmü gereği, yani tarafların rızası olmadan kıymetli evrakın kendi grubundan çıkarılıp diğer gruba sokulmasıdır.

Örnek: Emre yazılı senet kanuni süre geçtikten sonra ciro edilmişse ki buna gecikmiş ciro denir, **senet alacağın temliki hükümlerine tabi olacağından nama yazılı senet haline dönüşür.**

KAMBİYO SENETLERİ

KAMBİYO SENETLERİ KIYMETLİ EVRAK HUKUKUNUN İÇİNDE YER ALAN BİR KONUDUR. KIYMETLİ EVRAK ÜST KAVRAMDIR. KANUNDA KAMBİYO SENEDİ OLARAK BELİRTİLEN 3 TİP SENET VARDIR BUNLAR :

- POLİÇE
- BONO
- ÇEK

GENEL ÖZELLİKLERİ

- KANUNEN EMRE YAZILI SENETLERDİR
- ALACAK (PARA) SENETLERİDİR
- SOYUTLUK İLKESİNE TABİDİRLER
- SENETTEKİ HAKKIN İLERİ SÜRÜLMESİ SENEDİN İBRAZİ İLE MÜMKÜNDÜR
- TEDAVÜL YETENEĞİ OLAN SENETLERDİR
- AĞIRLAŞTIRILMIŞ ŞEKİL ŞARTINA TABİDİRLER
- BORÇ ALTINA GİREN KİŞİNİN İMZASININ EL İLE ATILMIŞ OLMASI ŞARTTIR.
- SENET BORÇLUSUNUN TAM EHLİYETLİ OLMASI ŞARTTIR.
- SENET DÜZENLENDİĞİ ANDA ALACAK HAKKI DOĞAR (KURUCU)
- KAMBİYO SENETLERİNDE İMZASI BULUNAN BORÇLULARIN SORUMLULUĞU MÜTESELSİLDİR
- TİCARİ TEMSİLCİ KAMBİYO TAAHHÜDÜNDE BULUNABİLİR
- YETKİSİ OLMAYAN BİRİ VEYA AYRICA YETKİLENDİRİLMİYEN BİRİ KAMBİYO TAAHHÜDÜNDE BULUNURSA BİZZAT TEMSİLCİNİN SORUMLULUĞUNA GİDİLİR. YETKİSİZ TEMSİLCİNİN ÖDEME YAPMASI HALİNDE ONA ALACAKLI SIFATIYLA HALEF OLMA HAKKINI VERMEZ (2006 SORUSU)
- YETKİSİZ YAPILAN KAMBİYO TAAHHÜDÜNE SONRADAN ONAY VERİLİRSE TEMSİL OLUNAN SORUMLU OLUR
- ARANACAK BORÇLARDANDIR
- İCRA HUKUKUNDA ÖZEL TAKİP HUKUKUNA TABİDİRLER

KAMBIYO SENETLERİNDE TANIMLAR

- KEŞİDECI (DÜZENLEYEN) : SENEDİ İMZALAYIP, YARARLANANA VEREN KİŞİDİR
- LEHDAR(YARARLANAN) : İLK CİRANTA OLUP, SENETTEN YARARLANAN KİŞİDİR
- MUHATAP : POLİÇEDE SENEDİ KABULÜ İLE ASIL BORÇLU SAYILAN, KABUL ETMEDİĞİ TAKDİRDE SENETTEKİ BORÇ İLİŞKİSİNE DAHİL OLMAYAN KİŞİDİR
- CİRANTA : SENEDİ DEVRALIP DEVREDEN KİŞİDİR
- AVAL : SENEDİ TEMİNAT ALTINA ALAN KİŞİDİR
- HAMİL : SENEDİ ELİNDE TUTAN, SON HAMİL
- KAMBIYO TAAHHÜDÜ : KAMBIYO SENEDİ ÜZERİNE İMZA KOYMAK SURETİYLE DOĞAN SOYUT BORÇ

KAMBIYO SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI		
POLİÇE	BONO	ÇEK
• DÜZENLEYEN, YARARLANAN VE MUHATAP ARASINDA 3 LÜ İLİŞKİ BULUNMAKTADIR	• SENEDİ DÜZENLEYEN VE SENETTEN YARARLANAN ARASINDA 2 Lİ İLİŞKİ BULUNMAKTADIR. MUHATAP BULUNMAZ	• SENEDİ DÜZENLEYEN SENETTEN YARARLANAN VE MUHATAP OLARAK BANKANIN YER ALDIĞI 3 LÜ İLİŞKİ BULUNMAKTADIR
• KAYITSIZ ŞARTSIZ BELLİ BİR BEDELİN ÖDENMESİ EMRİ İÇERİR	• KAYITSIZ ŞARTSIZ BELLİ BİR BEDELİN ÖDENMESİ VAADİNİ İÇERİR	• KAYITSIZ ŞARTSIZ BELLİ BİR BEDELİN ÖDENMESİ EMRİ İÇERİR
• KREDİ ARACIDIR(TEDAVÜL AMAÇLIDIR)	• KREDİ ARACIDIR(TEDAVÜL AMAÇLIDIR)	• ÖDEME ARACIDIR
• 4 TÜR VADE VARDIR	• 4 TÜR VADE VARDIR	• ÇEKTE VADE YOKTUR
• GÖRÜLDÜĞÜNDE VE GÖRÜLDÜĞÜNDEN BELLİ BİR SÜRE SONRA ÖDENECEK VADELİ POLİÇELERDE FAİZ ŞARTI ÖNGÖRÜLEBİLİR	• GÖRÜLDÜĞÜNDE VE GÖRÜLDÜĞÜNDEN BELLİ BİR SÜRE SONRA ÖDENECEK VADELİ BONOLARDA FAİZ ŞARTI ÖNGÖRÜLEBİLİR	• ÇEK GÖRÜLDÜĞÜNDE ÖDENİR. KISA İBRAZ SÜRELERİ VARDIR ÇEKTE FAİZ ÖNGÖRÜLEMEZ
• POLİÇELER NAMA VE EMRE DÜZENLENEBİLİR. HAMİLİNE DÜZENLENEMEZ	• BONOLAR NAMA VE EMRE DÜZENLENEBİLİR. HAMİLİNE DÜZENLENEMEZ	• ÇEKLER NAMA, EMRE VE HAMİLİNE DÜZENLENEBİLİR
• KABUL EDEN MUHATAP VE VARSA AVAL ASIL BORÇLU, DÜZENLEYEN YARARLANAN CİRANTALAR VE VARSA AVALLERİ BAŞVURU BORÇLULARI SAYILIR	• DÜZENLEYEN VE VARSA AVALİ ASIL BORÇLU, YARARLANAN- CİRANTALAR VE VARSA AVALLERİ BAŞVURU BORÇLULARI SAYILIR	• ÇEKTE DÜZENLEYEN ASIL BORÇLUDUR
• POLİÇEDE KABUL VARDIR	• BONODA KABUL YOKTUR	• ÇEKTE KABUL YOKTUR
• POLİÇE REHİN CİROSU İLE DEVREDİLİR	• BONO REHİN CİROSU İLE DEVREDİLEBİLİR	• ÇEKTE REHİN CİROSU YOKTUR
• ZAMANAŞIMI: HAMİL MUHATABA 3 YIL, DÜZENLEYENE VE MUHATABA 1 YIL CİRANTADAN CİRANTAYA BAŞVURU SÜRESİ 6 AYDIR	• ZAMANAŞIMI: HAMİL DÜZENLEYENE 3 YIL, CİRANTALARA 1 YIL CİRANTADAN CİRANTAYA BAŞVURU SÜRESİ 6 AYDIR	• ZAMANAŞIMI 3 YILDIR

poliçe

Polichenin Tanımı, Poliçe Nedir: Poliçe belirli bir kişi emrine, diğer bir kişiye verilen ödeme yetkisini kapsayan bir senettir. Poliçede üç taraflı ilişkiyi düzenleyen bir senettir. Senedi düzenleyen keşideci, bir kişiye borçlu iken diğerinden alacaktır. Keşideci alacaklı olduğu kişiye hitaben düzenlediği senedi borçlu olduğu kişiye teslim eder. Borçlu senedi kabul ettiğinde keşideci aradan çekilmiş olur. Borçlu isterse borcunu keşideciye veya diğer alacaklıya ödemekte serbesttir.

Senedi düzenleyen (keşideci), üçüncü bir kişiye (muhatap) poliçede gösterilmiş olan diğer bir şahsa (lehtar) veya onun emri havalesine, senette belirtilen vadede belirli bir meblağı ödeme emrini, kanunun aradığı şekil şartlarını yerine getirmek kaydıyla yöneltir. Poliçeyi düzenleyen (keşideci) hem muhatapla hem de lehtarla ilişkisi vardır. Keşidecinin muhataptan alacağı, lehdara da borcu vardır. Keşideci poliçe düzenleyecek ve muhatapın da kabul etmesiyle aradan çekilmekte, muhataptan kendisine olan borcundan poliçede yazdığı tutar kadarını kendisinin borcu olan lehdara ödemesini istemektedir.

- Borcun üçüncü bir kişi tarafından ödenmesi amacıyla düzenlenen kambiyo senedir.
- Poliçede, **muhatap**, **keşideci** ve **lehtar** olmak üzere üç taraf vardır.
- Poliçe, ülkemizde daha çok ithalat ve ihracat işlemlerinde alacakların tahsili amacıyla düzenlenmektedir.
- Muhatap ile Keşideci arasındaki ilişki karşılık (provizyon) ilişkisi olarak adlandırılır.
- Keşideci ile Lehtar arasındaki ilişkiye bedel ilişkisi adı verilir.
- Lehtar ile muhatap arasındaki ilişki ise havale ilişkisidir.

Poliçenin Şekli:

Vade	Vade Tarihi	Türk Lirası	No.
Kabulümdür	Düzenlenme Tarihi :/.../200...		
.....	Düzenlenme Yeri :		
İş bu poliçe karşılığında sayın....."a veya emrü havalesine yukarıda yazılı yalnız.....TL.....kuruş ödeyiniz. Bedeli.....olarak alınmıştır. Anlaşmazlık halindemahkemeleri ve icra dairelerinin yetkili olduğunu kabul eyleri....			
Ödeme Yeri	:.....	/.../.....	İmza
Keşideci	:.....		
.....			

POLİÇE

POLİÇENİN TARAFLARI

- DÜZENLEYEN (KEŞİDECI)** Poliçeyi düzenleyip lehdara teslim eden, muhataba da belirli bedelin ödenmesi hususunda emir veren kişidir.
- LEHDAR** Lehine senet düzenlenen, yani poliçe bedelini tahsil edecek kişidir. Lehdar senedin ilk hamilidir.
- MUHATAP** Poliçenin borçlusu, normal olarak senet bedelini ödeyecek kişidir. Muhatap ancak poliçe üzerine kabul açıklamasını yazdığı takdirde poliçenin asıl borçlusu olur

ZORUNLU UNSURLAR	ALTERNATİF UNSURLAR	İSTEĞE BAĞLI UNSURLAR
<u>POLİÇEDE BULUNMASI ZORUNLU UNSURLARDIR. YOKLUĞU VEYA EKSİKLİĞİ HALİNDE SENEDİ BATIL KILAN UNSURLARDIR</u> - POLİÇE KELİMESİ - KAYITSIZ ŞARTSIZ BELLİ BİR BEDELİN ÖDENMESİ EMRİ - MUHATABIN ADI SOYADI VEYA UNVANI - LEHDARIN ADI SOYADI - DÜZENLEME TARİHİ - DÜZENLEYENİN İMZASI	<u>SENETTE BULUNMAMALARI HALİNDE YİNE SENETTE BULUNAN BAZI BİLGİLERLE TAMAMLANMALARİ MÜMKÜNDÜR. ANCAK BU EK BİLGİLERDE DE EKSİKLİK BULUNUYORSA GEÇERLİ POLİÇEDEN SÖZ EDİLEMEZ</u> - ÖDEME YERİ - DÜZENLEME YERİ	<u>POLİÇEDE BULUNUP BULUNMAMASI POLİÇENİN GEÇERLİLİĞİNİ ETKİLEMEYEN UNSURLARDIR</u> - VADE - SORUMSUZLUK KAYDI - MENFİ EMRE KAYDI - AVAL KAYDI - ARAYA GİRME KAYDI

ZORUNLU UNSURLAR

POLİÇE İBARESİ	- Senet metninde "poliçe" ibaresinin bulunması şarttır. - Senet başka bir dille yazılmışsa o dilde poliçe karşılığı kelime bulunmalıdır. AKSİ HALDE SENET <u>POLİÇE OLARAK KABUL EDİLEMEZ</u> SENETTE POLİÇE KELİMESİ YOKSA ANCAK EMRE KAYDI VARSA SENET <u>EMRE YAZILI HAVALA SAYILIR</u>
BELİRLİ BİR BEDELİN KAYITSIZ ŞARTSIZ VE ŞARTSIZ HAHALESİ	- Şarta bağlı poliçeler GEÇERSİZ SAYILIR - Şarta bağlı ciro varsa, ciro yazılmamış sayılır POLİÇE GEÇERLİDİR POLİÇEDE BEDELİN BELLİ OLMASI GEREKİR. Bedel açıkça belirlenmesi durumudur. Örneğin "... tarihli fatura bedeli", "x öğretmenin aylığı" kayıtlarını içeren poliçeler geçersizdir. EŞYA POLİÇEYE KONU TEŞKİL ETMEZ POLİÇE BEDELİNİN ÇEŞİTLİ ŞEKİLLERDE GÖSTERİLMİŞ OLMASI HALİNDE ; ✓ Poliçede bedel hem yazı hem rakam ile gösterilmişse ve ikisi arasında fark varsa yazı ile gösterilen bedel üstün tutulur ✓ Bedel yalnızca yazı ile veya yalnızca rakam ile birden fazla gösterilirse ve bedeller arasında fark varsa az olan bedel üstün tutulur POLİÇEDE BEDEL KAYITSIZ ŞARTSIZ HAHALEYİ İÇERMELİDİR. POLİÇE BEDELİ TÜRK LİRASI OLMAK ZORUNDA DEĞİLDİR.

MUHATABIN ADI SOYADI VEYA UNVANI	• ÖDEYECEK OLAN KİŞİNİN YANİ “MUHATABIN” ADI YER ALMALIDIR. AKSİ HALDE SENET POLİÇE OLARAK DOĞMAZ ✓ Muhatap birden fazla kişi olabilir ✓ Gerçek veya tüzel kişi olabilir ✓ Polİçe bizzat düzenleyen emrine yazılı olabilir yani düzenleyen dahi kendini muhatap olarak gösterebilir. ✓ Hayali bir kişinin de muhatap olarak gösterilmesi mümkündür (SENETTE MUHATAP OLARAK GÖSTERİLEN KİŞİNİN MEVCUT OLMADIĞI HERKES TARAFINDAN BİLİNİYORSA POLİÇE GEÇERLİ DEĞİLDİR ÖRNEK: ZEKİ MÜREN GİBİ) ✓ MUHATAP ANCAK POLİÇEYİ KABULÜ İLE ASIL BORÇLU OLUR. VE SENEDİ ÖDEMEKLE YÜKÜMLÜ OLUR (2012 SORUSU)
<u>POLİÇEDE MUHATAP GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİ OLABİLİRKEN, ÇEKTE MUHATAP SADECE BANKADIR. BONODA MUHATAP BULUNMAZ</u>	
LEHDARIN ADI SOYADI	• Senet bedeli kime veya kimin emrine ödenecekse ona lehdar denir • Lehdarın gösterilmediği (HAMİLİNE) poliçe GEÇERSİZDİR
<u>LEHDARIN KİM OLDUĞU POLİÇE VE BONODA GÖSTERİLMEK ZORUNDADIR, ÇEKTE İSTEĞE BAĞLIDIR</u>	
DÜZENLEME TARİHİ	• BULUNMAMASI SENEDİ BATIL KILAR • TÜM KAMBIYO SENETLERİ İÇİN GEÇERLİDİR
DÜZENLEYENİN İMZASI	• BULUNMAMASI SENEDİ GEÇERSİZ KILAR • SENET ÜZERİNDE BİRDEN ÇOK DÜZENLEYEN VE İMZASI VARSA BUNLARIN SORUMLULUKLARI MÜTESELSİLDİR. • İMZA EL İLE ATILMALIDIR.

İSTEĞE BAĞLI UNSURLAR

VADE	• VADE POLİÇEDE BULUNMASI ZORUNLU OLMAYAN BİR UNSURLUR • POLİÇEDE 4 TÜR VADE VARDIR. BUNUN DIŞINDAKİ VADELER POLİÇEYİ BATIL KILAR i. BELİRLİ BİR GÜNDE VADELİ : Belirli bir vade belirtilmelidir. Örnek: 19.07.2016 gibi ii. DÜZENLEME GÜNÜNDEN BELİRLİ BİR SÜRE SONRA VADELİ: Örnek: “Düzenlendiği günden 15 gün sonra vadeli” iii. GÖRÜLDÜĞÜNDEN BELİRLİ BİR SÜRE VADELİ ○ Vadenin poliçe borçlusu tarafından poliçenin kabulünden itibaren, senette gösterilen sürenin geçmesiyle gelmesidir. ○ Poliçe muhatap tarafından kabul edilmediği takdirde, sürenin başlangıcı kabul etmeme protestosu tarihidir. ○ Bu tür vadeli poliçenin düzenlenme tarihinden itibaren 1 yıl içinde ibrazı gerekir ○ Faiz şartı konulabilir iv. GÖRÜLDÜĞÜNDE VADELİ: ○ Açıkça görüldüğünde vadeli yazılan veya vadenin belirtilmediği poliçelerdir ○ Bu poliçeler ibrazında ödenir. ○ Böyle poliçelerin düzenlenme tarihinden itibaren 1 yıl içinde ibrazı gerekir. ○ Bu süre düzenleyen tarafından kısaltılabilir veya uzatılabilir. ○ Düzenleyen belirli bir süreden önce ibraz edilemeyeceği şartı koyabilir ○ Faiz şartının koyulabildiği poliçedir ○ Kabul için ibrazı yasaaktır
SORUMSUZLUK KAYDI	• KEŞİDECI POLİÇENİN “KABUL EDİLMEMESİNDEN SORUMSUZLUK KAYDI” KOYABİLİRKEN “ÖDENMEMESİNDEN SORUMSUZLUK KAYDI” KOYAMAZ

	• CİRANTALAR HER İKİ SORUMSUZLUK KAYDINI DA KOYABİLİR
ÇEKTE SORUMSUZLUK KAYDI KONULAMAZ	
MENFİ EMRE KAYDI	• EMRE YAZILI BİR SENEDE “ CİRO EDİLEMEZ” VEYA “ EMRE YAZILI DEĞİLDİR” ŞEKLİNDE KONAN KAYITTIR • BU KAYITLA SENET NAMA YAZILI SENEDE DÖNÜŞÜR

ALTERNATİF UNSURLAR

ÖDEME YERİ	• Senette ödeme yeri gösterilmelidir • Gösterilmemesi senedi hemen geçersiz kılmaz. Muhatabın adının yanında gösterilen yer ödeme yeri sayılır. Buda gösterilmemişse senet batıl sayılır. • Ödeme yeri coğrafi bakımdan mevcut değilse poliçe olarak geçerli değildir. • Ödem yerinin çok açık belirtilmesi gerekmez. Örneğin ödeme yeri Ereğli olarak belirtilmişse, bu kayıttan kastedilen Marmara Ereğlisi mi, Konya Ereğlisi mi yoksa Karadeniz Ereğlisi mi olduğunu anlamak mümkün olmamasına rağmen senet geçerlidir. Hamil kendisi bakımından en uygun Ereğli de senedin ödenmesini talep eder. • Ödeme yeri olarak tek yer belirtilmelidir. Birden fazla ödeme yeri belirtilmişse senet poliçe olarak geçerli değildir. • Ödeme yeri idari bölünüşle gösterilir. Örneğin ödeme yeri KÜTAHYA gibi • Poliçe muhatap tarafından yerleşim yerinde ödenir. Ancak ödeme muhatabın yerleşim yerinden başka bir yerde yapılabileceği gibi, ödemeyi muhataptan başka 3. Bir kişide yapabilir. Buna göre ➤ YERLEŞİM YERLİ POLİÇE : Ödemenin, muhatabın yerleşim yerinden başka bir yerde yapılacağını gösteren poliçeye yerleşim yerli poliçe denir. SENEDİ YERLEŞİM YERLİ POLİÇE HALİNE GETİRMEK SADECE DÜZENLEYENE TANINAN BİR HAKTIR. Düzenleyen, senedi düzenlerken ödeme yeri olarak muhatabın yerleşim yerinden başka bir yer gösterirse yerleşim yerli poliçe söz konusu olur. ➤ ADRESLİ POLİÇE Ödeme muhatabın yerleşim yerinde, fakat ayrı bir adreste üçüncü kişi tarafından (özellikle banka) yapılacaksa buna adresli poliçe denir. Adresli poliçenin en karakteristik niteliği, muhatap ve senet bedelini ödeyecek üçüncü kişinin yerleşim yerlerinin aynı olmasına rağmen adreslerinin farklı olmasıdır. MUHATAP KABUL ŞERHİNDE ÖDEMENİN YAPILACAĞI YER OLARAK ÖDEME YERİNDE BİR ADRESİ GÖSTEREBİLİR. YERLEŞİM YERLİ POLİÇE İLE ADRESLİ POLİÇE ARASINDAKİ FARK !!!!!!!!!!!!! MUHATAP SENEDE KABUL ŞERHİNİ YAZARKEN AYNI YERLEŞİM YERİNDE FAKAT AYRI ADRESTE SENEDİ ÖDEYECEK 3. BİR KİŞİ GÖSTERERK SENEDİ ADRESLİ POLİÇE HALİNE GETİREBİLİRKEN, POLİÇEYİ YERLEŞİM YERLİ POLİÇE HALİNE GETİREMEZ.
DÜZENLEME YERİ	• Senette düzenleme yeri gösterilmelidir • Gösterilmemişse düzenleyenin adının yanında gösterilmiş yer düzenleme yeri sayılır • Bu da gösterilmemişse senet batıl sayılır

AÇIK (BEYAZ) POLİÇE

- **DÜZENLEYENİN POLİÇEYE KANUNEN GEREKLİ BAZI ŞARTLARI YAZMADIĞI, BUNLARI SONRADAN YAZILMAK SURETİYLE SENEDİ LEHDARA TESLİM ETTİĞİ, YANİ SENET TEDAVÜLE ÇIKARILDIĞINDA, SENEDİN ZORUNLU ŞEKİL ŞARTLARININ EKSİK BULUNDUĞU POLİÇEDİR**
(2004 VE 2006 kpss)
- Örneğin düzenleyen senedi imzalar fakat poliçe formundaki bedel veya vade hanesini doldurmaz
- SENEDİ VEREN TARAF BU EKSİKLİKLERİN GİDERİLMESİ İÇİN SENEDİ ALAN KİŞİYİ YETKİLENDİRMİŞ OLMASI GEREKİR
- EĞER SENETTEKİ EKSİKLİKLERİN GİDERİLMESİ KONUSUNDA SENETTEN YARARLANANIN YETKİSİ YOKSA BUNA **EKSİK POLİÇE** DENİR
- SENEDİ ALAN KİŞİ POLİÇENİN ANLAŞMAYA UYGUN OLARAK DOLDURULACAĞINI TAAHHÜT EDER
- ANLAŞMAYA UYGUN DOLDURULAN SENET GEÇERLİ BİR SENET OLUR

CİRO

- **CİRO: SENET BEDELİNİN CİRO EDENE DEĞİL, CİRO EDİLENE ÖDENMESİNİ İSTEYEN YAZILI BİR DEVİR AÇIKLAMASIDIR.**
- LEHDAR VEYA HAMİL SENETTE İFADESİNİ BULAN HAKKI, CİRO İLE KENDİ HAMİLİNE DEVREDER.
- CİRO İLE EMRE YAZILI SENETTEKİ HAKKIN DEVRİ, REHNİ VEYA TAHSİLİ AMAÇLANIR
- CİRO TEK TARAFLI SOYUT BİR İRADE AÇIKLAMASIDIR
- CİRO İLE MUHATABA ÖDEME YETKİSİ, CİRO EDİLEN KİŞİYE TAHSİL YETKİSİ VERİLİR. BU AÇIDAN CİRO İLE İKİ TARAFLI SONUÇ DOĞAR
- **CİRODA ŞEKİL ŞARTLARI**
- ❖ **TAM CİRONUN ŞEKİL ŞARTLARI**
 1. Ciro yazılı olmak zorundadır. Sözlü ciro geçersizdir.
 2. Ciro, ya senet üzerine yada senedin arka kısmının devamı olarak kabul edilen alonj denilen ekli kağıt üzerine yapılır.
 3. Tam ciro senedin kime ciro edildiğini belirten bir metni içermelidir. Bu metin genellikle "Ahmet Beydağı'na ödeyiniz" şeklinde olur
 4. Tam ciroda ciro metni ciranta tarafında imzalanmalıdır. İmzanın el ile atılması şarttır.
 5. Tam cironun geçerliliği için tarih içermesi şart değildir.
- ❖ **BEYAZ CİRONUN ŞEKİL ŞARTLARI**
 1. Beyaz ciro, cironun kimin lehine yapıldığının belirtilmemesi yönünden tam cirodan ayrılır.
 2. Beyaz ciroda da yazılı ciro metninin olması ve ciro eden tarafından imzalanması gerekir.
 3. Beyaz ciro sadece cirantanın imzası ile de olabilir.
 4. Beyaz cironun senedin arkasına veya alonj üzerine yazılması şarttır Aksi halde beyaz ciro geçerli değildir.
- **CİRO KAYITSIZ ŞARTSIZ OLMALIDIR. KAYIT VE ŞART YAZILSA BİLE CİROYU GEÇERSİZ KILMAZ, BU KAYIT YAZILMAMIŞ SAYILIR**
- **CİRO VE TESLİM İLE SENETTEKİ TÜM HAKLAR CİRO EDİLENE GEÇER**
- **ÇİZİLMİŞ CİROLAR YAZILMAMIŞ HÜKMÜNDEDİR**
- **KİSMİ CİRO BATILDIR. (2011 KPSS) Ör. 5.000 TL lik senedin 3.000 TL si ciro ile devredilemez**
- **CİRO SÜRESİ**
 - Senedin lehdarın eline geçtiği günden vadeye kadar
 - Ödememe protestosu çekmek için gereken süre olan vadeyi takip eden iki iş gününde yapılabilir
 - Çeklerde ise ciro ibraz süresi bitimine kadar yapılmalıdır
 - Süre geçtikten sonra yapılan ciro gecikmiş cirodur ve alacağın temliki hükümlerine tabidir (2013 kpss) yani senet nama yazılı hale gelir
- **KEŞİDECİNİN MENFİ EMRE KAYDI YANİ CİROYU YASAKLAMASI SENEDİ NAMA YAZILI HALE DÖNÜŞTÜRÜR**

CİRO TÜRLERİ

ŞEKİL AÇISINDAN CİRO TÜRLERİ

TAM CİRO	CİRONUN KİME YAPILDIĞI, SENETTEN YARARLANANIN KİM OLDUĞUNUN BELİRTİLEREK YAPILDIĞI CİRODUR Ör: "Veli Salkımcıya Ödeyiniz+İMZA"
BEYAZ CİRO	- HER HAMİLİN HAK SAHİBİ SAYILDIĞI CİRODUR - CİRONUN KİME YAPILDIĞI BELİRSİDİR. SADECE İMZA ATILARAK SENET YARARLANANA TESLİM EDİLİR. Ör: "Ödeyiniz+İMZA" veya sadece "İMZA" - POLİÇE, BONO VE ÇEKTE BEYAZ CİRO İLE SENETTEKİ HAK GEÇERLİ BİR ŞEKİLDE DEVREDİLMİŞ OLUR (2013 SORUSU) - SENEDİ BEYAZ CİRO OLARAK ALAN KİŞİ SENEDİ TEKRAR BEYAZ CİRO OLARAK DEVREDERSE BAŞVURU BORÇLUSU OLUR, SENEDİ CİRO ETMEDEN DEVREDERSE BAŞVURU BORÇLUSU OLMAZ, SORUMLULUĞU OLMAZ

YAPILIŞ AMACINA GÖRE CİRO TÜRLERİ

TEMLİK CİROSU	- SENETTEKİ HAKKIN DEVRİNİ SAĞLAYAN CİRODUR - TAM VE BEYAZ CİRO ŞEKLİNDE YAPILABİLİR - SENEDİ TEMLİK CİROSU İLE ALAN KİŞİ; İSTER TEMLİK, İSTER TAHSİL, İSTER REHİN CİROSU ŞEKLİNDE DEVREDEBİLİR - TEMLİK CİROSUNUN; TEMLİK, TEMİNAT VE TESHİS İŞLEVİ VARDIR
TAHSİL CİROSU	- SENEDİN SADECE TAHSİLİ AMACIYLA YAPILAN CİRODUR - CİRANTA BU CİRO İLE ADETA TEMSİLCİ OLARAK ATANIR - TAHSİL CİROSU SADECE TAM CİRO İLE YAPILABİLİR - BU CİRO, "VEKALETEN" VEYA "BEDELİ TAHSİL İÇİNDİR" KAYDI İÇERİR - SADECE TAHSİL CİROSU İLE TEKRAR CİRO EDİLEBİLİR - TAHSİL CİROSUNUN TEMLİK VE TEMİNAT İŞLEVİ BULUNMAZ, TEŞHİS İŞLEVİ BULUNUR
REHİN CİROSU	- BU CİRODA SENET BİR BORCA KARŞILIK TEMİNAT OLARAK VERİLİR. - SADECE TAM CİRO İLE YAPILABİLİR - CİRO, "BEDELİ REHİNDİR" VEYA BEDELİ TEMİNATTIR" GİBİ KAYITLAR İÇERİR - SADECE TAHSİL CİROSU İLE DEVEDİLEBİLİR - TEMLİK İŞLEVİ BULUNMA, TEŞHİS İŞLEVİ BULUNUR. Teminat işlevi tartışmalıdır

KABUL

➤ **POLİÇEDE KABUL: MUHATAP TARAFINDAN SENET ÜZERİNE YAZILAN VE SENETTE İFADESİNİ BULAN BORCU KAYITSIZ VE ŞARTSIZ ÖDEYECEĞİNİ BİLDİREN BİR BEYANDIR. MUHATAP ANCAK BU BEYAN İLE BORÇ İLİŞKİSİNE DAHİL OLUR.**

- KABUL SADECE POLİÇEDE BULUNUR. BONO VE ÇEKTE KABUL YOKTUR
- KABULDE AMAÇ, HAMİLİN VADESİNDE SENEDİN MUHATAP TARAFINDAN ÖDENİP ÖDENMEYECEĞİNİ ÖĞRENMEK VE MUHATABIN POLİÇEDEN HABERDAR EDİLMESİDİR.
- KABUL TEK TARAFLI KAYITSIZ ŞARTSIZ OLMALIDIR (İSTİSNA KISMİ KABUL)
- KABUL İÇİN İBRAZ SÜRESİ

- Belirli vadeli poliçelerde poliçenin keşide edildiği günden vadeye kadar.
- Görüldüğünden belli süre sonra ödenecek poliçelerde düzenleme tarihinden itibaren 1 yıl
- Görüldüğünde ödenecek poliçelerde kabule arz yasağı olduğu için kabule arz süresi de bulunmaz

➤ **KABUL İÇİN İBRAZ MUHATABIN YERLEŞİM YERİDİR.**

➤ **POLİÇEDE KABULÜN ŞEKLİ**

- Kabul beyanının yazılı olması gerekir. Sözlü yapılan kabul açıklaması GEÇERSİZDİR.
- Kabul beyanının poliçe üzerine yazılması gerekir. Ayrı bir belge veya alonj üzerine yazılan kabul beyanı GEÇERSİZDİR
- Kabul beyanının "kabul edilmiştir", gibi bir deyimle ifade edilmesi gerekir.
- Kabul beyanının muhatap tarafından imzalanması gerekir. İmza el ile atılır.

- Senedin **ön yüzüne** sadece imza atması senedin kabulü olarak görülür
- Senedin **arka yüzüne** kabul verilecek bunun şartı **kabul şerhi ve imza ile yapılabilir.**
- **ARKA YÜZE SADECE İMZA KABUL ANLAMINA GELMEZ !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**
- KABUL BEYANI MUHATAP TARAFINDAN ÇİZİLİRSE KABULDEN DÖNDÜĞÜ ANLAMINA GELİR.
- MUHATAP KABUL BEYANI İLE BORÇ İLİŞKİSİNE DAHİL OLUR, ASIL BORÇLU OLUR (2012 SORUSU)
- POLİÇE KABUL EDİLMEZSE HAMİL VADEYİ BEKLEMEDEN VE KABUL ETMEME PROTESTOSU ÇEKEREK BAŞVURU BORÇLULARINA YANİ KEŞİDECI, LEHDAR, CİRANTALAR VE VARSA AVALLERİNE BAŞVURU HAKKI DOĞAR
- KEŞİDECI VE CİRANTALAR SORUMSUZLUK KAYDI KOYMUŞLARSAM HAMİL VADEYİ BEKLEMEN ZORUNDADIR

ÖDEME

- HAMİL TÜM VADE TÜRLERİNDE POLİÇEYİ ÖDEME GÜNÜNDEN VEYA ONU İZLEYEN 2 İŞ GÜNÜ İÇİNDE İBRAZ ETMELİDİR.
- İBRAZ SÜRELERİ HAK DÜŞÜRÜCÜDÜR
- ÖDEME İÇİN İBRAZ ÖDEME YERİNDE YAPILIR, BU BELİRSİZSE MUHATABIN ADININ YANINDA YAZILI YERDE, BU DA BELİRSİZSE SENET BATILDIR
- MUHATAP KISMİ ÖDEME TEKLİF EDEBİLİR. HAMİL KISMİ ÖDEMİYİ REDDEDEMEZ (2011 SORUSU)
- İBRAZ MESAİ SAATLERİ İÇİNDE YAPILIR
- HAMİL VEDEDEN ÖNCE ÖDEMİYİ KABULLE YÜKÜMLÜ DEĞİLDİR

KABUL ETMEME VE ÖDEMEME HALLERİNDE BAŞVURMA HAKLARI

- VADEDE POLİÇE ÖDENMEMİŞSE HAMİL, CİRANTALARA, DÜZENLEYENE VE POLİÇE DOLAYISIYLA TAAHHÜT ALTINA GİRMİŞ OLAN DİĞER KİŞİLERE BAŞVURABİLİR.
- AYRICA ; KABULDEN KAÇINILMIŞSA, MUHATAP İFLAS ETMİŞSE, HAKKINDA İCRA TAKİBİ SEMERESİZ KALMIŞSA VADEDEN ÖNCE HAMİL BAŞVURMA HAKKINA SAHİPTİR
- BAŞVURU HAKKININ KULLANILMASI İÇİN NOTERLİKÇE PROTESTO ÇEKİLMELİDİR.
- KABUL ETMEMENİN VEYA ÖDEMEMENİN PROTESTO İLE BELİRLENMESİ ŞARTTIR
- PROTESTO KABULE ARZ İÇİN BELİRLİ SÜRE İÇİNDE ÇEKİLMESİ GEREKİR.
- KABUL ETMEME PROTESTOSU ÇEKİLMİŞSE ÖDEMEME PROTESTOSU ÇEKİLMESİNE GEREK YOKTUR
- MUHATABIN İFLASI VEYA MÜCBİR SEBEPLER HALİNDE PROTESTO ÇEKİLMEZ

BAŞVURU HAKKININ KAPSAMI

HAMİLİN HAKKI	HAMİLE ÖDEYEN KİŞİNİN HAKKI
• Poliçenin kabul edilmemiş veya ödenmemiş olan bedelini ve şart kılınmışsa faizini • Vadenin gelmesinden itibaren işleyecek faizi • Protestonun ve hamil tarafından tebliğ olunan ihbarların giderleri • Poliçenin binde üçünü aşmamak üzere komisyon ücretini isteyebilir	POLİÇE BEDELİNİ ÖDEYEN KİŞİ KENDİSİNDEN ÖNCEKİ BORÇLULARDAN; • Ödemiş olduğu tutarın tamamını • Ödeme tarihinden itibaren faizi, • Yaptığı giderleri • Poliçe bedelinin binde ikisini aşmamak üzere komisyon ücretini isteyebilir

İHBAR

- HAMİL, 4 İŞ GÜNÜ İÇİNDE KABUL ETMEME VEYA ÖDEMEME HALLERİNİ KENDİ CİRANTASINA VE DÜZENLEYENE İHBAR ETMEK ZORUNDADIR
- HER CİRANTA ALDIĞI İHBARI 2 İŞ GÜNÜ İÇİNDE KENDİ CİRANTASINA İHBAR EDER
- CİRANTANIN ADRESİ BELİRSİZSE ONDAN ÖNCEKİNE İHBAR EDİLİR
- İHBAR NOTER ARCILIĞI VEYA POLİÇENİN İADESİ İLE YAPILIR
- İHBAR ÇEKMEYEN BAŞVURU HAKKINI KAYBETMEZ ANCAK ZARARDAN SORUMLUDUR

RETRET

- BAŞVURMA HAKKI OLAN HERKESİN POLİÇEDE AKSİ KARARLAŞTIRILMADIKÇA, KENDİSİNDEN ÖNCE GELEN BORÇLULardan BİRİ ÜZERİNE (ONU MUHATAP GÖSTEREREK) ÇEKECEĞİ VE KİŞİNİN YERLEŞİM YERİNDE, GÖRÜLDÜĞÜ ANDA

ÖDENMESİ ŞART OLAN YENİ POLİÇEYE **RETRET** DENİR.

- TÜM BAŞVURU HAKKI SAHİPLERİNİN RETRET ÇEKME HAKKI VARDIR
- BAŞVURU HAKKI SAHİBİ TÜM BAŞVURABİLECEĞİ KİŞİLER ÜZERİNE DEĞİL, SADECE BUNLARDAN BİRİ ÜZERİNE RETRET ÇEKEBİLİR.
- RETRET ÇEKİLMİŞ OLMASI KABUL ETMİŞ MUHATABIN SORUMLULUĞUNU ORTADAN KALDIRMAZ

SEBEPSİZ ZENGİNLEŞME

SEBEBİ : HAMİLİN KANUNİ BAŞVURU HAKKINI KAYBETTİĞİ VEYA SENEDİN ZAMANAŞIMINA UĞRADIĞI HALLERDE ARTIK HAMİL KAMBIYO SENETLERİNE ÖZGÜ TAKİP YÖNTEMLERİNDEN YARARLANAMAYACAKTIR. BU DURUMDA HAMİL SEBEPSİZ ZENGİNLEŞME HÜKÜMLERİNDEN YARARLANIR. BORÇLAR HUKUKUNDAN FARKLI OLARAK ZENGİNLEŞMENİN HAKLI BİR SEBEBE DAYANMAMASI ŞARTI ARANMAZ.

DAVACI : HAMİL

DAVALILAR:

- MUHATABA
- KEŞİDECIYE
- YERLEŞİM YERLİ BİR POLİÇEYİ ÖDEYECEK KİŞİYE

POLİCEDEN DOĞAN BORCU DÜŞMÜŞ CİRANTAYA KARŞI SEBEPSİZ ZENGİNLEŞME DAVASI AÇILAMAZ

ZAMANAŞIMI : 1 YIL (ZAMANAŞIMINA UĞRAMASINDAN İTİBAREN)

İSPAT YÜKÜ : DAVALIYA AİTTİR.

AVAL

- AVAL; SENET DOLAYISIYLA BORÇ ALTINA GİREN KİŞİLER LEHİNE VERİLEN VE POLİÇE BORCUNUN ÖDENECEĞİ ANLAMINA GELEN BİR ÇEŞİT KEFALETTİR. BU KEFALETİ VEREN KİŞİYEDE AVALİST DENİR.
- **AVALDE ŞEKİL**
 1. Aval şerhi poliçe veya alonj üzerine yapılır. Başka bir yere yapılan aval geçersizdir.
 2. Aval şerhi için “aval içindir” ibaresi ve aval verenin imzası gerekir. İmza el ile atılır
 3. Ön yüze sadece imza ile aval verilebilir. Ön yüzdeki düzenleyen ve muhatap dışındaki atılan her imza aval niteliğindedir.
 4. Arka yüzdeki aval şerhi sadece imza şeklinde olmaz aval beyanıyla geçerlidir.
 5. Avalin kimin için verildiği belirsizse, düzenleyen için verildiği kabul edilir.
- KİSMİ AVAL GEÇERLİDİR. AVAL POLİÇENİN TAMAMI İÇİN OLABİLECEĞİ GİBİ KİSMİ AVAL DE OLABİLİR
- AVAL 3. KİŞİ VEYA POLİÇEDE İMZASI BULUNAN KİŞİLER TARAFINDAN DA VERİLEBİLİR
- AVAL DÜZENLEYEN, MUHATAP VE CİRANTA LEHİNE VERİLEBİLİR AYRICA ARAYA GİREN VEYA BAŞKA AVALİST İÇİNDE VERİLEBİLİR
- AVALİN SONA ERMESİ

- i. Poliçenin kabul eden muhatap tarafından ödenmesi
- ii. Hamilin başvuru hakkını kaybetmesi
- iii. Poliçenin kaybolması halinde

➤ **AVALİN HÜKÜMLERİ**

- i. Avalist kim için taahhüt altına girmişse aynen onun gibi sorumludur
- ii. Aval bağımsız taahhüt altındadır
- iii. Avalist poliçe bedelini ödediğinde taahhüt verdiği kişiye ve poliçe borçlularına karşı poliçeden doğan hakları kazanır
- iv. Zamanaşımına uğramış bir poliçeye aval veren zamanaşımı savunmasını kullanamaz

AVAL VE KEFALET ARASINDAKİ FARKLAR	
AVAL	KEFALET
• TTK DA DÜZENLENMİŞTİR	• BORÇLAR KANUNUNDA DÜZENLENMİŞTİR
• SENET ÜZERİNE VEYA ALONJA KAYIT DÜŞÜLÜR	• YAZILI BİR SÖZLEŞME İLE DÜZENLENİR
• TEK TARAFLI BİR TAAHHÜTTÜR	• SÖZLEŞME OLDUĞUNDAN İKİ TARAFLIDIR
• MÜTESELSİL SORUMLULUK VARDIR	• KURAL OLARAK ADI SORUMLULUK VARDIR
• AVAL ÖDEME YAPARSA HALEF OLMAZ	• KEFİL ÖDEME YAPARSA HALEF OLUR
• BAĞIMSIZ BİR TAAHHÜTTÜR	• FER'İ (BAĞLI) BİR TAAHHÜTTÜR
• HAMİLİN SENET BORÇLUSUNA YAPTIĞI TAKİP, AVAL VEREN BAKIMINDAN ZAMANAŞIMININ KESİLMESİNE NEDEN OLMAZ	• ASIL BORÇLUYA YAPILAN TAKİP, KEFİL BAKIMINDAN DA ZAMANAŞIMININ KESİLMESİNE NEDEN OLUR

9

ÖRNEK POLİÇE

Vade Tarihi
22 / 1 / 2013

Tutar
111.000,00 TL

Düzenlenme Yeri ve Tarihi
İstanbul, 25 / 2 / 2012

İşbu Poliçe karşılığında, 22 Ocak 2013 tarihinde, Bay Can OK'a ya da emrühavalesine -Yüzonbırbın Türk Lirası- ödeyiniz.

Muhatap: Bay Barış AKSAZ
Eylül Sk. No: 21
Alsancak / İzmir

Ali ER
Mavi Sk. No: 41
Şahinbey / Gaziantep

İMZA

Kabul edilmiştir.
İMZA

BONO

- Bir Borcun ileri bir tarihte ödenmesini güvence altına almak ve borcun varlığını ispat etmek amacıyla düzenlenen kambiyo senedidir.
- Bonoda, keşideci ve lehtar olmak üzere iki taraf vardır.
- Ülkemizde daha çok senet denildiğinde bono akla gelir.

Örnek bono:

Vade: 11.08.2016 Tutar: 1.000 TL Senet No: 001

İşbu bono karşılığında *Levent Can* veya emrine 11.08.2006 tarihinde yalnız *bin* Yeni Türk Lirası ödeyeceğim. Bedeli malen ahz olunmuştur. İhtilaf vukuunda Adana mahkemelerinin selahiyetini şimdiden kabul ederim.

Borçlu: **Kemal Kaplan**

(imza)

Adresi: **Kaplan Ticaret, Mersin**

Vade	Ödeme Tarihi	T. Lirası	No.
01.04.2015	12.12.2015	#5000#	

İşbu emre muharrer senedim **in** **12 Aralık 2015** tarihinde Sayın, **Ali Veli Örnek** veyahut emrühavaleT.L. Yukarıda yazılı yalnız **-BEŞ BİN-** ödeyeceği **m** bedeli **nakden** alınmıştır. İhtilaf vukuunda **İstanbul** Mahkemelerinin selahiyetini, Avukat ücreti dahil bütün Mahkeme masraflarını ve bir senet ödenmediği takdirde diğerlerinin muacceliyet kesbedeceğini şimdiden kabul eylerim.

Ödeyecek: **Ahmet Mehmet Örnek** **İMZA ATILIR**

BONO VE POLİÇE ARASINDAKİ FARK, POLİÇEDE ÜÇ TARAF VARKEN BONODA SADECE İKİ TARAF OLMASIDIR

- BİR BONOYU DÜZENLEYEN KİŞİ (MÜMZİ) TIPKI BİR POLİÇEYİ KABUL EDEN KİŞİ GİBİ SORUMLUDUR.
- SENEDİ DÜZENLEYEN VE SENETTEN YARARLANAN ARASINDA İKİLİ BİR İLİŞKİ BULUNMAKTADIR. MUHATAP YOKTUR
- KAYITSIZ ŞARTSIZ BELLİ BİR BEDELİN ÖDENMESİ VAADİNİ İÇERİR.
- KREDİ ARACIDIR
- BONOLAR NAMA VE EMRE YAZILI DÜZENLENEBİLİR, HAMİLİNE DÜZENLENEMEZ
- **ASIL BORÇLU: DÜZENLEYEN VE VARSA AVALİDİR** (POLİÇEDE ASIL BORÇLU KABUL ETMİŞ MUHATAP VE ARSA AVALİ İDİ 2008 SORUSU)
- **BAŞVURU BORÇLULARI : YARARLANAN, CİRANTALAR VE VARSA AVALLERİ.** (POLİÇEDE BAŞVURU BORÇLULARI DÜZENLEYEN, YARARLANAN, CİRANTALAR VE VARSA AVALLERİ İDİ)
- BONODA KABUL YOKTUR.

BONONUN UNSURLARI		
ZORUNLU UNSURLAR	ALTERNATİF UNSURLAR	İSTEĞE BAĞLI UNSURLAR
- BONO VEYA EMRE YAZILI İFADESİ - BELİRLİ BİR BEDELİN KAYITSIZ VE ŞARTSIZ ÖDENMESİ VAADİ - LEHDARIN ADI VE SOYADI - DÜZENLEYENİN İMZASI - DÜZENLEME TARİHİ	- DÜZENLEME YERİ - ÖDEME YERİ - VADE	- SORUMSUZLUK KAYDI - MENFİ EMRE KAYDI - PROTESTODAN MUAFİYET KAYDI

POLİÇE VE BONONUN ZAMANAŞIMI BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

POLİÇEDE ZAMANAŞIMI	BONODA ZAMANAŞIMI
MUHATABA(ASIL BORÇLUYA) KARŞI İLERİ SÜRÜLECEK İSTEMLER VADENİN GELDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 3 YIL DA ZAMANAŞIMINA UĞRAR	DÜZENLEYENE(ASIL BORÇLUYA) KARŞI İLERİ SÜRÜLEBİLECEK İSTEMLER, VADENİN GELDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 3 YILDA ZAMANAŞIMINA UĞRAR
HAMİLİN CİRANTALARLA DÜZENLEYENE KARŞI İLERİ SÜREBİLECEĞİ İSTEMLER, PROTESTO TARİHİNDEN VEYA SENETTEKİ PROTESTODAN MUAFİYET KAYDI VARSA VADENİN DOLDUĞU TARİHTEN İTİBAREN 1 YIL GEÇMEKLE ZAMANAŞIMINA UĞRAR	HAMİLİN CİRANTALARLA KARŞI İLERİ SÜREBİLECEĞİ İSTEMLER, PROTESTO TARİHİNDEN VEYA SENETTEKİ PROTESTODAN MUAFİYET KAYDI VARSA VADENİN DOLDUĞU TARİHTEN İTİBAREN 1 YIL GEÇMEKLE ZAMANAŞIMINA UĞRAR
BİR CİRANTANIN BAŞKA CİRANTALARLA DÜZENLEYEN ALEYHİNE İLERİ SÜRECEĞİ İSTEMLER, CİRANTANIN POLİÇEYİ ÖDEDİĞİ VEYA POLİÇENİN DAVA YOLU İLE KENDİSİNE KARŞI İLERİ SÜRÜLDÜĞÜ TARİHTEN İTİBAREN 6 AY GEÇMEKLE ZAMANAŞIMINA UĞRAR	BİR CİRANTANIN BAŞKA CİRANTALARLA DÜZENLEYEN ALEYHİNE İLERİ SÜRECEĞİ İSTEMLER, CİRANTANIN BONOYU ÖDEDİĞİ VEYA BONONUN DAVA YOLU İLE KENDİSİNE KARŞI İLERİ SÜRÜLDÜĞÜ TARİHTEN İTİBAREN 6 AY GEÇMEKLE ZAMANAŞIMINA UĞRAR

ZAMANAŞIMI KESİLME SEBEPLERİ

- DAVA AÇILMASI
- TAKİP TALEBİNDE BULUNULMASI
- DAVANIN İHBAR EDİLMESİ
- ALACAĞIN İFLAS MASASINA BİLDİRİLMESİ

ÇEK

- Kambiyo senetleri içinde en yaygın olarak kullanılan senet, çek tir.
- Türk hukukunda çek, ancak bir banka üzerine düzenlenebilir.
- Çekte üçlü bir ilişki vardır. **Çeki çeken (keşideci) muhataba (banka)** senette yazılı bedelin ismen gösterilmesi zorunlu bulunmayan bir kişiye ödenmesini emreder. **Lehtar gösterilmesi zorunlu değildir, hamiline de düzenlenebilir.**
- Çek bir ödeme aracıdır, vade içermez.

• Örnek çek:

T.C. Ziraat
Bankası A.Ş.

Şube
6001 Adana

Çek Tutarı:
#750 YTL.
ÇEK

Keşide Yeri ve Tarihi:
Adana, 21.05.2016

Bu çek karşılığında *Levent Can* veya emrine yalnız *yediyüzelli* Türk Lirası ödeyiniz.

Vergi Kimlik No: 2330177373

Müşteri Hesap No:

Çek No: 0112

Kemal Kaplan
(imza)

FINANSBANK		TACİR OLMAYAN		Keşide yeri <u>İstanbul</u> Tarih <u>16/11/2012</u>
Bu çek karşılığında, <u>Halil Altındere</u> emrine		TL <u># 24.000.- #</u>		
yalnız <u>Yirmi dört bin</u> Türk Lirası <u>Kuruş</u> ödeyiniz.				
FINANSBANK A.Ş. BOĞAZICI ŞUBESİ Reşitpaşa Mah. Eski Büyükdere Cad. Park Plaza No: 14 Kat: 10 Sanyer/İstanbul Tel : 0 212 345 12 22 Seri: BOĞ 0382723 Keşideci V.K.N.: 22385117166 Basım Tarihi : 15 Kasım 2012		Hesap Sahibi MUSTAFA TAVILOĞLU Ad Soyad: <u>M. Tavioloğlu</u> Hesap No: <u>0000000009723823</u> IBAN: <u>TR25 0011 1000 0000 0009 7238 23</u>		
⑈0382723⑈ 111 1024⑈00000000009723823⑈				

- KAYITSIZ ŞARTSIZ BELLİ BİR BEDELİN ÖDENMESİ EMRİNİ İÇERİR. YANİ HUKUKİ NİTELİĞİ BİR HAVALİDİR. (OYSA BONO ÖDEME VAADİDİR-POLİÇEDE BİR HAVALİDİR)
- ÖDEME ARACIDIR (OYSA BONO VE POLİÇE KREDİ ARACIDIR)
- ÇEKİN ÖDENMEMESİ DURUMUNDA PROTESTO ÇEKİLEREK TESPİTİ ZORUNLULUĞU YOKTUR.
- ÇEKTE VADE YOKTUR. ÇEK GÖRÜLDÜĞÜNDE ÖDENİR. BUNA AYKIRI KAYITLAR YAZILMAMIŞ SAYILIR.
- ÇEKTE ARAYA GİRME YOKTUR
- ÇEKTE REHİN CİROSU MÜMKÜN DEĞİLDİR.
- ÇEKLER KANUNEN EMRE YAZILIDIR. ANCAK NAMA VE HAMİLİNE DE DÜZENLENEBİLİR. YANİ YARARLANAN KİŞİNİN ÇEKTE GÖSTERİLME ZORUNLULUĞU YOKTUR.
- ÇEKTE KABUL YOKTUR
- **ZAMANAŞIMI: 3 YILDIR**

ÇEKİN POLİÇEDEN FARKLARI	ÇEKİN BONODAN FARKLARI
• ÇEKTE MUHATAP BANKADIR • ÇEKTE KABUL YOKTUR • ÇEKTE VADE YOKTUR ÇEK GÖRÜLDÜĞÜNDE ÖDENİR • ÇEKTE İBRAZ SÜRELERİ ÇOK KISADIR. • ÇEK HAMİLİNE YAZILI OLARAK DÜZENLENEBİLİR • ÇEK ÖDEMEME HALİNDE PROTESTO ÇEKİLMEK ZORUNDA DEĞİLDİR • ÇEKTE BAŞVURU HAKKININ KULLANILABİLMESİ İÇİN 3 YILLIK ZAMANAŞIMI SÜRESİ VARDIR • ÇEKTE ARAYA GİRME SÖZKONUSU DEĞİLDİR • ÇEKİN DÜZENLENEBİLMESİ İÇİN DÜZENLEYEN İLE MUHATAP ARASINDA BİR ÇEK ANLAŞMASININ VARLIĞI GEREKİR • ÇEKİN KARŞILIKSIZ ÇIKMASI HALİNDE İDARİ MÜEYYİDELER TATBİK EDİLİR	• ÇEKTE ÜÇLÜ BİR HAVALİ İLİŞKİSİ VADİR. BONODA İSE ÖDEM VAADİ VE İKİLİ BİR İLİŞKİ VARDIR • ÇEK BİR ÖDEME ARACI, BONO BİR KREDİ ARACIDIR • ÇEK GÖRÜLDÜĞÜNDE ÖDENİR, BONODA VADE VARDIR • ÇEKTE LEHDAR GÖSTERİLMEMEYEBİLİR, BONODA GÖSTERİLMEK ZORUNDADIR • ÇEK FAİZ ŞARTI İÇERMEZ, BONODA FAİZ ŞARTI GETİRİLEBİLİR. • ÇEKTE ÖDEMEME DURUMUNDA PROTESTOYA İHTİYAÇ YOKTUR, BONO DA KESİN VARDIR • ÇEKTE ÖDEMEME HALİNDE İDARİ MÜEYYİDELER UYGULANIR, BONO DA UYGULANMAZ

ÇEKTE ŞEKİL

ZORUNLU UNSURLAR	✚ ÇEK KELİMESİ ✚ KAYITSIZ ŞARTSIZ BELLİ BİR BEDELİN ÖDENMESİ KAYDI (havaleyi) (2007 sorusu) ○ Çekte faiz kaydı konulamaz ✚ MUHATABIN TİCARET UNVANI(BANKANIN) ✚ ÖDEME YERİ ○ Gösterilmemişse muhatabın ticaret unvanının yanındaki yer ödeme yeri sayılır, bu da gösterilmemişse muhatabın merkezinin bulunduğu yer ödeme yeri sayılır ✚ DÜZENLEME TARİHİ ○ Gösterilmemişse çek batıldır. ✚ DÜZENLEME YERİ ○ Gösterilmemişse, düzenleyenin adının yanında bulunan yer düzenleme yeridir. O da yoksa senet batıldır ✚ DÜZENLEYENİN EL İLE ATILMIŞ İMZASI ✚ Muhatap banka tarafından verilen seri numarası ✚ Karekodu
------------------	---

!!! ÇEK ANCAK BANKA ÜZERİNE KEŞİDE EDİLEBİLİR. BANKA DIŞINDA 3. BİR KİŞİ ÜZERİNE DÜZENLENEN ÇEKE, BORÇLAR KANUNUNUN “ HAVALİ” HÜKÜMLERİ UYGULANIR. BU BELGE ARTIK ÇEK OLARAK NİTELENEMEZ

ÇEKTE KAYIT

- Çekte bulunması zorunlu kayıtların dışında isteğe bağlı kayıtlarda bulunabilir.

Çeke konulabilecek kayıtlar	Çeke konulamayacak kayıtlar
• Lehdarın kim olduğu • Menfi emre kaydı • Hamiline kaydı • İkametgah kaydı • Aynen ödeme kaydı (döviz) • Çekin belli bir bankaya ödeneceği kaydı (çizgili çek) • Hesaben ödeme kaydı • Protestodan muafiyet kaydı • Aval kaydı	• Vade: Vade yazılmışsa yazılmamış sayılır • Kabul Şerhi: Banka kabul şerhi yazılmışsa yazılmamış sayılır, çek geçerlidir • Faiz kaydı: Çeke konan ana para faiz kaydı yazılmamış sayılır, çek geçerlidir. • Sorumluluktan muafiyet kaydı:

ÇEKTE KABUL YASAĞININ SONUÇLARI

- ✚ Çekin muhatap banka tarafından kabulü hukuki sonuç doğurmaz
- ✚ Çekte muhatap banka aval veremez (diğer bankalar verebilir)
- ✚ Çek muhatap banka tarafından ciro edilemez
- ✚ Çeki muhatap banka rehin alamaz

ÇEKİN DEVRİ

- ÇEKLER CİRO+TESLİM İLE DEVREDİLİR.
- CİRONUN KAYITSIZ ŞARTSIZ OLMASI GEREKİR
- CİRO, ŞARTLARA TABİ TUTULMUŞSA BU ŞARTLAR YAZILMAMIŞ SAYILIR
- MUHATABIN CİROSU BATILDIR.

➤ CİRO İBRAZ SÜRESİ DOLUNCAYA KADAR YAPILIR (2001 SORUSU)

- HAMİLİNE YAZILI CİRO BEYAZ CİRO HÜKMÜNDEDİR.
- MUHATAP LEHİNE CİRO MAKBUZ HÜKMÜNDEDİR
- ÇİZİLMİŞ CİROLAR YAPILMAMIŞ HÜKMÜNDEDİR

➤ HAMİLİNE YAZILI ÇEKİN CİRO EDİLEREK DEVRİ HALİNDE, SENET EMRE YAZILI HALE GELMEZ. HAMİLİNE YAZILI ÇEKLERDE CİRO, CİRONUN ALTINI İMZA EDEN KİŞİYE DE BAŞVURU HAKKINI VERİR. BU NEDENLE HAMİLE YAZILI ÇEKLERDE CİRONUN **TEMİNAT (GARANTİ)**

FONKSİYONU BULUNUR. (2005 VE 2008 SORUSU)

- PROTESTODAN VEYA İBRAZ SÜRESİNDEN SONRA YAPILAN CİRO ALACAĞIN TEMLİKİ HÜKÜMLERİNE TABİDİR.

ÇEKLERDE CİRO, İBRAZ SÜRESİ BİTİMİNE KADAR YAPILABİLİRKEN, GÖRÜLDÜĞÜNDE VADELİLER HARİÇ, BONO VE POLİÇELERDE CİRO VADEYE KADAR, HATTA VADEYİ TAKİP EDEN 2 İŞ GÜNÜ İÇİNDE YAPILIR

